

Intern Contropleplan

2024

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1.	Aanleiding.....	3
1.2.	Doelstellingen.....	3
1.3.	Definitie (verbijzonderde) interne controle en rechtmatigheid	3
1.4.	Kaders (verbijzonderde) interne controle en rechtmatigheid	4
1.5.	Ontwikkelingen.....	4
2.	Inrichting organisatie.....	5
2.1.	Model drie verdedigingslinies.....	5
2.2.	Inrichting interne controle Leudal.....	6
3.	Interne controle aanpak	7
3.1.	Interne controle processen.....	7
3.2.	Controle aanpak	8
3.3.	Werkwijze 2024.....	9
3.4.	Aanvullende (audit) processen.....	10
	Bijlage 1: Planning activiteiten intern controle plan 2024	12

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Het interne controle plan van de gemeente Leudal is opgesteld voor 2024. Conform de gemeentewet artikel 212 en 213 en de financiële verordening van de gemeente Leudal dient het college zorg te dragen voor een jaarlijkse interne toetsing:

"Het college draagt zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheers handelingen. Bij afwijkingen rapporteert het college daarover in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast informeert het college de raad over genomen maatregelen tot herstel van de tekortkomingen".

De interne toetsing wordt gewaarborgd in dit interne controle plan. Het plan geeft een overzicht van de geplande interne controleactiviteiten en de wijze waarop de controles worden uitgezet. Daarnaast wordt een planning over de uitvoering van de interne controle werkzaamheden aangeboden.

1.2. Doelstellingen

Een goed opgezette interne controle is van belang om de bedrijfsvoering voor de gemeente te verbeteren. Enerzijds worden door interne controle tekortkomingen in de uitvoering gecontroleerd en gesignaleerd. Anderzijds is het van belang voor het bijsturen en afleggen van verantwoording over de uitgevoerde werkzaamheden. Met een toereikend controleplan kan de uitvoering van interne controlewerkzaamheden gestructureerd en efficiënt worden volbracht. De doelstellingen met betrekking tot de interne controle werkzaamheden zijn:

1. Verbeteren kwaliteit bedrijfsvoering
Het primaire doel van de interne controle werkzaamheden is een beeld te krijgen van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Interne controle is een middel om de kwaliteit van de bedrijfsvoering continu te verbeteren en tijdig te kunnen bijsturen. Bij de interne controle wordt zichtbaar vastgelegd of de processen beheerst worden, zoals dat bij de inrichting van de administratieve organisatie beoogd was. Daarnaast wordt met de uitkomsten van de interne controle getoetst of aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.
2. "In control" zijn
Het uiteindelijke doel is het "in control" zijn als organisatie. Het in control zijn betekent dat de interne beheersings- en controlesystemen adequaat en effectief zijn. Daarnaast betekent dit dat de gehele bedrijfsvoering bijdraagt aan de realisatie van beleidsdoelstellingen en er geen grote onverwachte verrassingen optreden. Dit is voor de toekomst een belangrijk doel. Echter heeft dit momenteel niet de prioriteit. Voor 2024 ligt de focus op de rechtmatigheid en de getrouwheid van de financiële stromen.
3. Optimale samenwerking accountant
Daarnaast is het doel om een maximale aansluiting te realiseren tussen de werkzaamheden van de externe accountant en de VIC, zodat optimaal gebruik gemaakt kan worden van de werkzaamheden van de VIC.

1.3. Definitie (verbijzonderde) interne controle en rechtmatigheid

Het is van belang om duidelijkheid te scheppen over de begrippen: (verbijzonderde) interne controle en rechtmatigheid.

Interne controle

Interne controle is een proces dat wordt uitgevoerd door of namens het college van B&W, het management en andere medewerkers van de gemeente, ontworpen om redelijke zekerheid te bieden over het bereiken van doelstellingen in de volgende categorieën:

- Operationele effectiviteit en efficiëntie. Dit omvat prestatiedoelen en het beschermen van activa tegen mogelijke fraude;
- Financiële rapportageverplichting – of dat nu intern of extern is. Transparantie, stiptheid en betrouwbaarheid zijn essentieel;
- Naleving van wet- en regelgeving.

De uitkomsten van de interne controles die uitgevoerd worden binnen de gemeente zijn onderdeel van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. De interne controles worden uitgevoerd door de interne controle functionaris.

Verbijzonderde interne controle (VIC)

De VIC van een decentrale overheid, is gericht op het verkrijgen van inzicht vanuit de eigen organisatie in tenminste de getrouwe en rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, zoals deze in de jaarrekening tot uitdrukking komen. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen, alsmede de risico's die aanwezig zijn voor wat betreft de eerdergenoemde genoemde aspecten van getrouwheid en rechtmatigheid. De VIC kenmerkt zich door de onafhankelijke positie in de organisatie. De VIC is een aanvulling op de reguliere interne controle, in die zin dat:

- een objectief oordeel gegeven wordt over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersmaatregelen, die in de lijn uitgevoerd worden;
- de focus ligt op de processen met de grootste (financiële) risico's (beschreven in paragraaf 3.1.).

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Bij de rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer (financiële rechtmatigheid). Er moet worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat hier om financiële beheershandelingen.

1.4. Kaders (verbijzonderde) interne controle en rechtmatigheid

Op het gebied van de (V)IC gelden diverse kaders. Dit zijn algemene kaders die vastgesteld zijn door hogere overheden en onze eigen kaders. Voor de (V)IC en rechtmatigheid is de volgende regelgeving vastgesteld en zijn de volgende adviezen uitgebracht:

1. Gemeentewet artikel 212 en 213, de financiële verordening en controleverordening.
2. Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV. In deze kadernota geeft de commissie BBV haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de controleverklaring van de decentrale overheden.
3. Notitie Rechtmatigheidsverantwoording van de commissie BADO. Dit is een adviesnota uitgebracht door de commissie Bedrijfsvoering, Auditing Decentrale overheden (BADO). Deze notitie is een handreiking, die meer helderheid schept over de gevolgen die de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft.
4. Notitie De VIC bij decentrale overheden van de commissie BADO. Deze notitie is bedoeld om inzicht te bieden in hoe de VIC kan worden ingericht en welke gevolgen dit heeft voor de mogelijkheden voor de controlerend accountant om hiervan gebruik te maken.
5. Het normenkader. Het normenkader bevat alle relevante interne en externe wet- en regelgeving die meegewogen moet worden bij de rechtmatigheidsverantwoording.

1.5. Ontwikkelingen overige verplichtingen

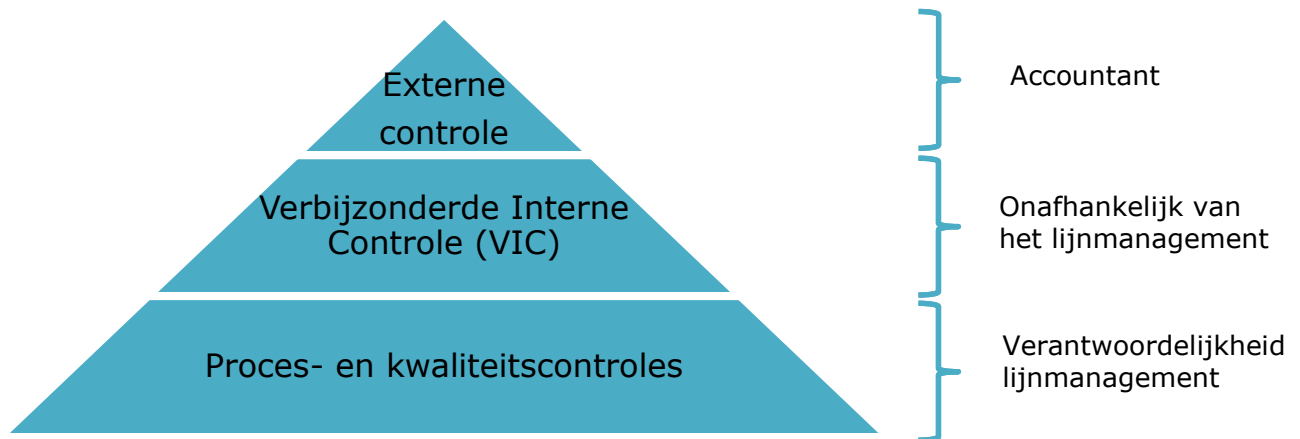
Een aantal ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente Leudal hebben invloed op de werkzaamheden van de interne controle. Deze belangrijke ontwikkelingen zijn:

- Auditverplichtingen (inclusief zelfevaluaties). Bijvoorbeeld op het gebied van Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA), Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), Wet Politiegegevens (WPG), maar ook binnen het sociaal domein voor prestatielevering door zorgaanbieders.
- Noodzakelijke aandacht voor onze automatisering binnen de (V)IC. Het gaat hierbij zowel om de automatiseringsprocessen zelf als het gebruik van automatisering binnen de werkprocessen. Applicaties bevatten steeds meer ingebouwde controlemechanismen, maar ook toegangscontroles en verplichte periodieke wijziging van wachtwoorden.
- Hogere eisen van de Autoriteit Financiële Markten. Er worden flink hogere eisen gesteld aan de rol en de werkzaamheden van de accountant. Ook voor ons heeft dit een forse (financiële) impact, aangezien deze eisen doorwerken naar de eisen die aan de interne beheersing binnen onze gemeente worden gesteld.

Deze ontwikkelingen gaan in de toekomst onderdeel uitmaken van de (V)IC. Voor 2024 ligt de focus op het verbeteren van de kwaliteit van de interne controle werkzaamheden van de geselecteerde bedrijfsprocessen (benoemd in paragraaf 3.1.).

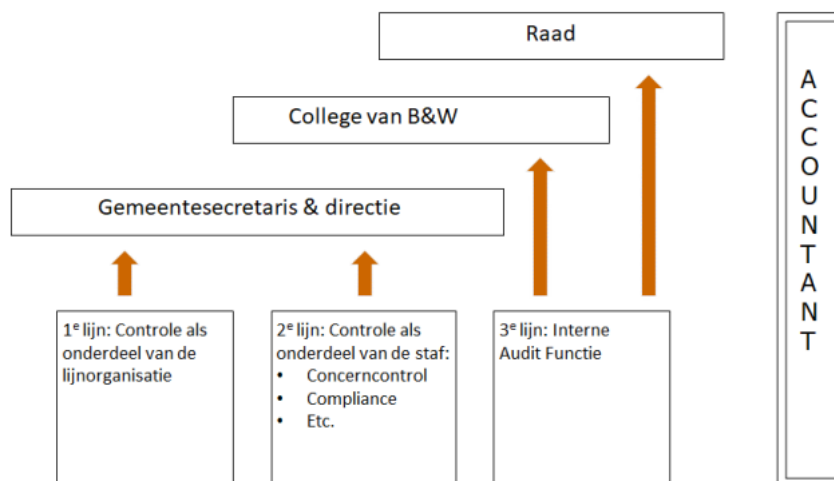
2. Inrichting organisatie

Om op een goede manier invulling te geven aan de interne controle werkzaamheden en het 'in control' komen en blijven is een goede inrichting van de organisatie benodigd. In de theorie (commissie BADO) wordt een goede inrichting van de interne controle werkzaamheden weergegeven aan de hand van de controlepiramide:

2.1. Model drie verdedigingslijnen

Op het gebied van administratieve organisatie (AO) en interne controle (IC) wordt voor het verbeteren van het 'in control' zijn vaak gebruikt gemaakt van het model van de drie verdedigingslijnen. De commissie BADO (Bedrijfsvoering Audit Decentrale Overheden) gaat hier in haar notitie rechtmatigheidsverantwoording ook van uit. Deze drie verdedigingslijnen borgen het rechtmatig handelen. Het model ziet er als volgt uit:

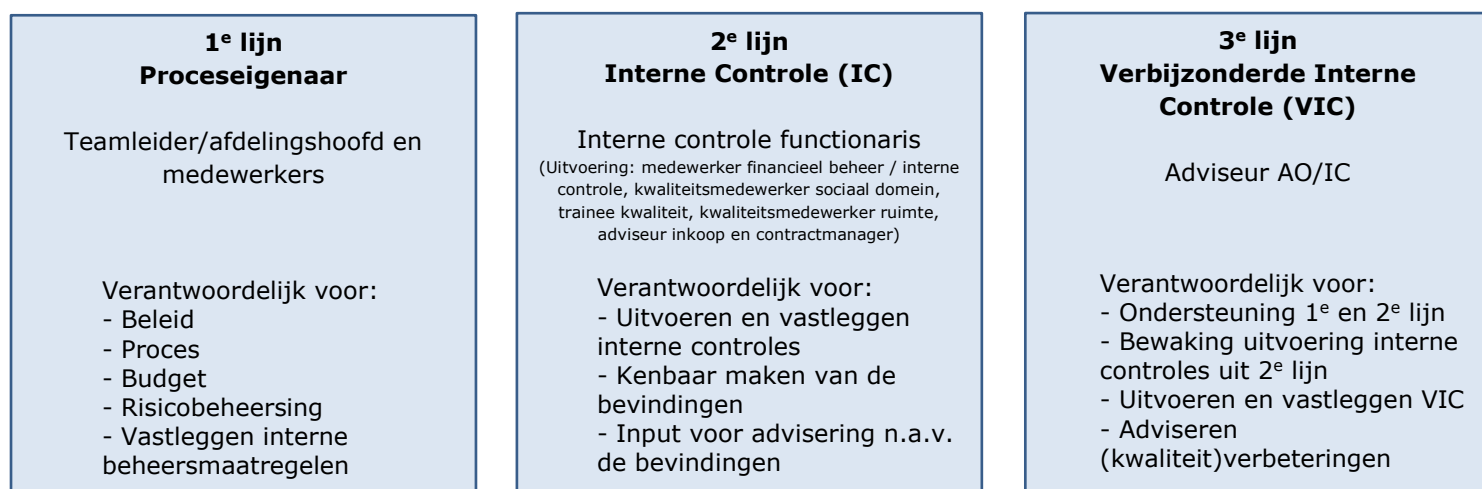
Figuur 5.1: Drie verdedigingslijnen

- **1^e lijn:** de interne controlemaatregelen die belegd zijn in de lijnorganisatie;
- **2^e lijn:** die de 1e lijn ondersteunt, adviseert, coördineert en de interne toetst of de interne controlemaatregelen op uitvoeringsniveau aanwezig zijn en adequaat worden uitgevoerd. Deze interne toetsingswerkzaamheden worden meestal uitgevoerd door (verbijzonderde) interne controlefunctionarissen, die (in meer of mindere mate) een objectief oordeel kunnen vellen over de afdeling en/of processen die zij toetsen;
- **3^e lijn:** de interne auditfunctie.

2.2. Inrichting interne controle Leudal

In onze gemeente is het model van de drie verdedigingslijnes gebruikt als basis voor de inrichting van de organisatie op het gebied van (V)IC. De gemeenteraad is als hoogste orgaan binnen de gemeente kaderstellend en controlerend. Het college is als bestuur primair verantwoordelijk voor het 'in control' zijn van de organisatie. De ambtelijke organisatie is verantwoordelijk voor de diverse processen en de goede bedrijfsvoering. Daarnaast controleert de accountant de jaarrekening en bijbehorende interne controle processen op getrouwheid.

In onze gemeente is de interne controle organisatie (op basis van de drie verdedigingslijnes) ingericht. Dit ziet er als volgt uit:

1^e lijn – Proceseigenaar

De eerste lijn werkzaamheden voor de interne controle vinden plaats in het primaire werkproces. Van de medewerkers die belast zijn met de uitvoering wordt verwacht dat zij in het proces opgenomen interne controles uitvoeren (bijvoorbeeld correcte autorisatie, rekenkundige juistheid, vier ogen principe).

2^e lijn – Interne controle functionaris

De tweede lijn werkzaamheden voor de interne controles binnen gemeente Leudal zijn grotendeels belegd bij een IC functionaris binnen de lijnafdeling. De IC functionaris zal de interne controles uitvoeren en een objectieve blik werpen op de bevindingen. De in de tweede lijn belegde interne controlewerkzaamheden worden uitgevoerd zoals vastgelegd in het interne controle werkplan. Deze werkzaamheden bestaan onder andere uit deelwaarnemingen, totaal aansluitingen, controle op mutaties en tariefcontroles.

3^e lijn – Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

In aanvulling op de eerste en tweede lijn controle, voert de VIC functionaris werkzaamheden uit ter bewaking van de kwaliteit van de uitgevoerde interne controle werkzaamheden. Voor een adequate uitvoering van de VIC is een onafhankelijke positie van de VIC functionaris van belang.

De derde lijn werkzaamheden liggen vast in een jaarplan. Deze werkzaamheden bestaan uit het evalueren van tweede lijn werkzaamheden, samenvatten van deze bevindingen en het rapporteren en het adviseren daarover. Daarnaast voert de VIC functionaris zelfstandig een aantal deelwaarnemingen uit om de kwaliteit en objectiviteit van het proces te waarborgen.

Samenwerking accountant

Na de derde lijn vindt er een accountantscontrole plaats. Een doelstelling is het realiseren van een goede samenhang tussen de uitgevoerde (V)IC werkzaamheden en de door de accountant te verrichten externe werkzaamheden. Het is van belang om de accountant bij de aanpak en uitvoering van de VIC te betrekken, waarbij het college haar eigen verantwoordelijkheid blijft behouden. De accountant toetst jaarlijks de kwaliteit van de opzet, het bestaan en de werking van de belangrijkste interne controle processen en financiële bedrijfsprocessen. Door een goede samenwerking streven we naar effectieve en efficiënte werkwijze met de externe accountant.

3. Interne controle aanpak

3.1. Interne controle financiële processen

Jaarlijks toetsen wij de kwaliteit van de opzet, het bestaan en de werking van interne controle maatregelen. In afstemming met de accountant wordt bepaald hoe de opzet, het bestaan en de werking van de processen en hierin opgenomen maatregelen het beste getoetst kunnen worden. Daarnaast wordt de omvang van de steekproef en uitgevoerde interne controlewerkzaamheden bekeken. De kwaliteit van de uitgevoerde interne controle werkzaamheden (1^e en 2^e lijn) is bepalend voor de VIC (3^e lijn). Hoe beter de kwaliteit, des te beperkter de VIC-werkzaamheden kunnen zijn.

Bij de interne controle processen ligt de nadruk op de grootte van de financiële geldstromen. De geselecteerde bedrijfsprocessen zijn op basis van een risico-inschatting geprioriteerd (zie onderstaande tabel). Bij het duiden van de risico's zijn de financiële omvang, actuele ontwikkelingen en controlebevindingen van ieder proces meegenomen. De processen zijn geprioriteerd op basis van risico en zijn ingedeeld in 3 niveau's: hoog, midden, laag. Deze prioritering heeft ook gevolgen voor de werkzaamheden van deze processen. Er zullen meer controle werkzaamheden en monitoring plaatsvinden op hoge prioriteit processen, in vergelijking met de lage prioriteit processen.

Geselecteerde bedrijfsprocessen	Proceseigenaar	Prioriteit	Financiële risico-inschatting (kans X impact)	
			Kans	Impact
Aanbestedingen	Afdelingshoofd dienstverlening	Hoog	Hoog	Hoog
Subsidies	Afdelingshoofd samenleving	Hoog	Midden	Hoog
Grondexploitaties & aan- en verkopen	Teamleider ruimtelijk beheer / afdelingshoofd ruimte	Hoog	Hoog	Hoog
Memoriaalboekingen	Teamleider ondersteuning / afdelingshoofd dienstverlening	Hoog	Midden	Hoog
WMO	Teamleider uitvoering sociaal domein / afdelingshoofd samenleving	Hoog	Midden	Hoog
Participatie	Teamleider uitvoering sociaal domein / afdelingshoofd samenleving	Hoog	Midden	Hoog
Jeugd	Teamleider uitvoering sociaal domein / afdelingshoofd samenleving	Hoog	Hoog	Hoog
SiSa	Divers	Hoog	Midden	Hoog
Inkoop en betalingen	Teamleider ondersteuning / afdelingshoofd dienstverlening	Midden / Hoog	Laag	Hoog
Personeel en salarisadministratie	Teamleider ondersteuning / afdelingshoofd dienstverlening	Midden	Laag	Midden
Leerlingenvervoer	Afdelingshoofd samenleving	Midden	Midden	Laag
Leges burgerzaken	Teamleider burgerzaken / afdelingshoofd dienstverlening	Laag	Laag	Laag
Leges omgevingsvergunningen	Teamleider VTH / afdelingshoofd ruimte	Laag	Midden	Laag

Voor de bovenstaande bedrijfsprocessen zijn werkplannen opgesteld, die de basis vormen voor de uit te voeren interne controle maatregelen. Voor geselecteerde bedrijfsprocessen worden tevens lijncontroles uitgevoerd waarbij de opzet en bestaan worden vastgelegd.

Naast bovengenoemde interne controle werkzaamheden worden aanvullende controle werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden vinden alleen plaats ten behoeve van de jaarrekeningcontrole. Het betreffende volgende werkzaamheden:

- Totaal overzicht vormen van interne en externe afwijkingen rechtmatigheden (adviseur AO/IC)
- Bepalen begrotingsonrechtmatigheden (senior financieel adviseur en adviseur AO/IC)
- Beoordelen en onderbouwen significante balansdossiers op juistheid en volledigheid (senior financieel adviseur)
- Beoordelen van voorzieningen en reserves (senior financieel adviseur)
- Toetsen van de jaarrekening op BBV-regelgeving (senior financieel adviseur)
- Beoordelen transacties van verbonden partijen op materiële afwijking (senior financieel adviseur)
- Het beoordelen van de SiSa regelingen (SiSa coördinator)
- Controleren naleving WNT-regelgeving (senior financieel adviseur en adviseurs P&O)

3.2. Controle aanpak

Van de geselecteerde interne controle processen worden de doelen, risico's en beheersmaatregelen geïnventariseerd. Vervolgens worden de interne controle werkzaamheden uitgevoerd, die op verschillende manieren kunnen plaatsvinden: systeemgericht en/of gegevensgericht. Er is meestal sprake van een combinatie van beide. Hierbij is van belang dat hoe beter het systeem werkt, des te minder waarnemingen resteren voor het gegevensgerichte onderdeel.

1. Systeemgericht

De systeemgerichte werkzaamheden zijn gericht op het vaststellen of de belangrijke beheersmaatregelen in de processen inderdaad werken zoals beschreven (beoordeling opzet, bestaan en werking van de beheersmaatregelen in de processen). De systeemgerichte aanpak richt zich op de controle van de werking van belangrijke beheersmaatregelen die in de (administratieve) procesgang zijn opgenomen. In deze fase komen ook de verschillen aan het licht tussen hoe de organisatie denkt dat een proces verloopt en hoe het feitelijk verloopt. Een voorbeeld hiervan is het inkoopproces waarbij het bestaan en werking van de beheersmaatregelen deels in het financiële systeem zijn afgedekt.

2. Gegevensgericht

De gegevensgerichte werkzaamheden zijn gericht om processen of activiteiten te controleren, waarvan het efficiënter is om naar de transacties te kijken in plaats van het gehele proces. Bij de gegevens gerichte controle stellen wij vast dat de geselecteerde deelwaarnemingen correct zijn opgenomen en verantwoord ten dienste van de gemeente. De werkzaamheden van de gegevensgerichte controle zijn hetzelfde als de systeemgericht controle, alleen zegt de systeemgericht controle iets over de gehele populatie en de gegevensgericht controle alleen iets over de geselecteerde deelwaarneming.

Binnen de gemeente Leudal worden grotendeels gegevensgerichte controles uitgevoerd. Een systeemgerichte controle vereist een te hoge kwaliteit in de vastlegging van de inhoudelijke controle werkzaamheden.

Omvang deelwaarnemingen

De omvang van het aantal deelwaarnemingen is afhankelijk van de financiële omvang van het proces en de geïdentificeerde procesrisico's. Daarnaast speelt een rol hoe vaak de beheersmaatregel in de praktijk wordt uitgevoerd. Voor grote populaties (vanaf 150 posten) geldt ter bepaling van de omvang van de te controleren waarnemingen onderstaande tabel. Bij kleine populaties wordt 10% van de massa onderzocht. Hele kleine populaties (tot 15 mutaties) worden integraal onderzocht. De aantallen voor de deelwaarneming worden volgens de aselecte methodiek bepaald.

Frequentie handeling	Aantal deelwaarnemingen	
	Geen tekortkomingen	Tekortkomingen
Diverse keren per dag	30	40
Wekelijks	5	8
Maandelijks	2	4
Per kwartaal	2	4
Jaarlijks	1	2

Wanneer bij aanvullende deelwaarnemingen wederom fouten worden geconstateerd, dan wordt uitgegaan van een onvoldoende functionerende interne controle. Dit leidt tot een gegevensgericht controle met een omvangrijkere steekproef.

Foutenanalyse

Wanneer fouten worden geconstateerd moet eerst worden vastgesteld of het financiële fouten of niet-financiële fouten betreffen. Niet financiële fouten zijn wel aandachtspunten voor de AO/IC en worden gerapporteerd, maar worden niet meegenomen in de foutenevaluatie. De geconstateerde financiële fouten kunnen in een van de drie categorieën worden ingedeeld:

1. Structurele fouten. Dit zijn fouten waarvan de oorzaak bekend is, zodra de financiële gevolgen zijn door te rekenen en te herstellen. Als de analyse van de gevolgen van de gevonden foutoorzaak voldoende fouten boven tafel haalt, is extrapolatie niet nodig.
2. Incidentele fouten. Van deze fouten is de oorzaak niet bekend, zodat de accountant er rekening mee moet houden dat deze zich in de hele massa kan voordoen. Extrapolatie is nodig.
3. Unieke fouten. Deze fouten zijn van dien aard dat ze verder niet in de massa voorkomen. In feite zijn het structurele fouten die zich eenmalig voordoen. Aangetoond moet worden dat de oorzaak van de fout zodanig van aard is dat deze ook daadwerkelijk verder niet meer voorkomt. Extrapolatie is niet nodig.

Afhankelijk van de aard en omvang van de fout zullen eventueel aanvullende werkzaamheden plaats moeten vinden om de fout te herstellen of de omvang van de fout te kunnen bepalen. Er wordt altijd onderzocht hoe de fout is ontstaan. Dit kan bijvoorbeeld door het uitvoeren van een aanvullende steekproef of het isoleren van de massa waarin de fout kan plaatsvinden.

3.3. Werkwijze 2024

De geselecteerde bedrijfsprocessen worden gedurende het jaar met de proceseigenaar (1^e lijn), de interne controle functionaris (2^e lijn) en adviseur AO/IC (3^e lijn) op onderstaande werkwijze uitgevoerd. De cyclus start doorgaans na de finale controle op de jaarrekening. Onderstaande stappen kennen een tijdspanne van Q2 in het te controleren jaar (jaar T) tot en met Q1 van het jaar volgend op het controlejaar (jaar T+1):

1. Startgesprek;
2. Uitvoering interne controle maatregelen;
3. Interne rapportage bevindingen;
4. Externe rapportage bevindingen.

Startgesprek

Het startgesprek is bedoeld voor de proceseigenaar, de interne controle functionaris en adviseur AO/IC om gezamenlijk de controle aanpak voor het begrotingsjaar te bepalen. Hierbij gaat het om het vaststellen van de doelstelling, aard en omvang van de verschillende activiteiten. In het startgesprek zullen volgende onderwerpen besproken worden:

- Evaluatie/opvolging aanbevelingen voorafgaand jaar;
- Actualiseren AO/IC procesbeschrijving (opzet per proces);
- Uit te voeren controleaanpak op basis van het werkplan;
- Planning en aanlevering documenten;
- Rapporteren van de uitgevoerde controles.

Uitvoering interne controle maatregelen

In de basis worden de interne controle maatregelen door de interne controle functionaris uitgevoerd als onderdeel van de reguliere processen en de daarbij behorende werkzaamheden. Het bestaan van de bedrijfsprocessen wordt vastgesteld aan de hand van een lijncontrole. De werking van deze processen inclusief de daarin opgenomen interne controle maatregelen wordt vastgesteld met deelwaarnemingen. Hierbij is het van belang dat deze interne controle werkzaamheden aantoonbaar zijn en dat deze werkzaamheden de belangrijkste risico's in het proces afdekken. De uit te voeren werkzaamheden worden uitgevoerd en vastgelegd aan de hand van een intern controle werkplan per proces.

Uitvoering Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

De adviseur AO/IC beoordeelt vervolgens de verantwoorde gegevens uit het interne controle werkplan om inzicht te krijgen in de werking van de geselecteerde bedrijfsprocessen. Waar nodig wordt nog een aanvullende detailcontrole uitgevoerd om tot het kwaliteitsoordeel te komen over de (financiële) verantwoording.

Interne rapportage bevindingen

Ter afronding van de (V)IC werkzaamheden wordt een rapportage opgesteld door de adviseur AO/IC in afstemming met de interne controle functionaris. In deze rapportage worden gerapporteerd over de verrichte controle werkzaamheden, de bevindingen en oordeelsvorming over de processen. Hier worden naast de financiële rechtmatigheid ook overige bevindingen, knelpunten en verbeterpunten gerapporteerd. De adviseur AO/IC zal hier aanbevelingen doen ten aanzien van het verbeteren van de administratieve organisatie, de informatievoorziening en risico beperkende maatregelen.

Externe rapportage bevindingen

In de managementletter en het accountantsverslag zijn de bevindingen inzake de interne controle van de accountant opgenomen. Aan de hand van onze bevindingen en die van de accountant wordt een verslag gemaakt over de uitgevoerde interne controle werkzaamheden. In dit verslag worden de bevindingen en de aanbevelingen opgenomen. De bevindingen en aanbevelingen worden ambtelijk besproken en daarna wordt het verslag aangeboden aan het MT, B&W, auditcomité en de raad.

Een uitgebreide planning van de interne controle activiteiten per proces zijn opgenomen in bijlage 1.

3.4. Aanvullende audits

Onderstaand zijn vier aanvullende wettelijke audit verplichtingen beschreven. Deze audit processen zijn ook reeds benoemd bij de ontwikkelingen op het gebied van interne beheersing (paragraaf 1.5). Het betreffen de volgende processen: AVG, BIO, ENSIA en Wpg. Het voldoen aan deze processen is een verplichting op basis van wet- en regelgeving. Om de verantwoording voor deze verplichte processen goed vast te leggen dienen er (naast de audits) ook interne controles uitgevoerd te worden. Vanaf 2024 wordt onder leiding van de CISO en/of PO een start gemaakt met het inbedden van interne controles voor deze vier processen. Deze audit processen hebben verder geen invloed op de financiële rechtmatigheid van de organisatie, en zullen dus ook geen invloed hebben op de rechtmatigheidsverantwoording.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is de belangrijkste privacy verordening. Deze bevat de privacy rechten van mensen en stelt regels voor de bescherming van persoonsgegevens. Door de dienstverlening van gemeenten worden veel (bijzondere) persoonsgegevens verwerkt en opgeslagen. Daarnaast wordt door technologische innovatie ook veel dienstverlening online aangeboden. Deze ontwikkeling brengt risico's met zich mee. De AVG ziet er op toe dat het verwerken van deze persoonsgegevens zorgvuldig gebeurt.

De AVG kent 6 basisprincipes, waar elke organisatie die persoonsgegevens verwerkt zich aan moet houden. Het handhaven van deze basisprincipes moet aangetoond kunnen worden, dat is de verantwoordingsplicht. Hierbij ziet de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) als toezichthouder toe op de wet- en regelgeving voor de verwerking van de persoonsgegevens. Privacybescherming is een continue proces waarover op ieder moment verantwoording afgelegd dient te kunnen worden aan de AP.

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

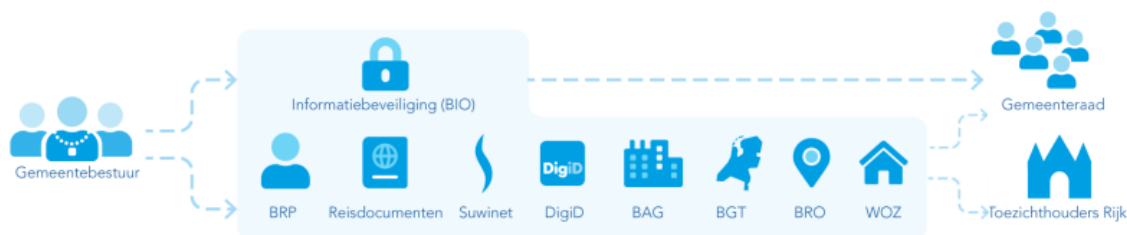
De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is de specifieke norm voor informatiebeveiliging voor overheidsinstanties. Dit nieuwe basisenormenkader is vanaf 2020 van kracht. Dit normenkader is een samenvoeging en update van voorgaande baselines, zoals de BIG, BIR, IBI en BIWA, die hierdoor worden vervangen. Bij de BIO is het risicobewustzijn essentieel, en de wijze waarop de organisatie om gaat met risico's op het gebied van informatiebeveiliging. Voorbeelden zijn privacy schendingen door een datalek, reputatieschade door het uitlekken van vertrouwelijke plannen of fysieke schade door storingen in systemen in de openbare ruimte.

De BIO onderscheidt drie basisbeveiligingsniveau's (BBN's): BBN1, BBN2, BBN3. Ieder BBN bestaat uit een aantal controls, een aantal verplichte overheidsmaatregelen en een verantwoordings- en toezichtsregime. Audits op de BIO zijn verwerkt in de jaarlijkse zelfevaluaties en externe audit bij de hieronder genoemde ENSIA.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

ENSIA is ontstaan vanuit een gezamenlijk initiatief van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Milieu, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het doel van ENSIA is om tot een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid te komen, gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

ENSIA structureert verantwoording over de Basisregistratie Personen (BRP) en Reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI) richting de rijksoverheid. Het is een verplichting om jaarlijks een zelfevaluatie en een externe audit omtrent informatieveiligheid uit te voeren.

De Wet politiegegevens (Wpg)

De verwerkingen van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) in het kader van hun opsporingstaken vallen sinds 2018 onder de wet politiegegevens (Wpg). De Wpg is dus niet enkel van toepassing op politie. De meeste boa's combineren opsporingstaken met toezichtstaken, waardoor hun verwerkingen dan ook vallen onder de AVG en de Wpg. De Wpg stelt eisen aan de verwerking van politiegegevens door boa's. Om te bepalen of boa's en de gemeenten waarvoor zij werkzaam zijn aan deze eisen voldoen, dienen er interne en externe audits uitgevoerd te worden. Er dient minimaal eenmaal per jaar een interne audit uitgevoerd te worden en eens in de vier jaar een externe audit.

Bijlage 1: Planning activiteiten intern controle plan 2024

			2024				
Prioriteit	Bedrijfsproces	Activiteiten	Q1	Q2	Q3	Q4	Specifieke interne controle werkzaamheden
Hoog	Aanbestedingen						
	1x	Startgesprek	x				
	4x	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Lijncontrole -Integrale spend analyse
	4x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Review spend analyse -Onafhankelijke beperkte deelwaarnemingen
	4x	Rapportage IC voortgang	x	x	x	x	
Hoog	Subsidies (professionele en niet-professionele)						
	1x	Startgesprek	x				
	1x	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden		x			-Lijncontrole -Deelwaarnemingen: 7 verenigingssubsidies, 3 evenementensubsidies en 5 professionele instellingen
	1x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden		x			-Review bevindingen IC -Review eindverantwoordingen prof. instellingen T-1
	1x	Rapportage IC voortgang		x			
Hoog	Grondexploitaties & aan- en verkopen gronden						
	1x	Startgesprek	x				
	1x	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden				x	-Integrale controle
	1x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden				x	-Review bevindingen integrale controle
	1x	Rapportage IC voortgang				x	
Hoog	Memoriaalboekingen						
	1x	Startgesprek	x				
	4x	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden door VIC	x	x	x	x	-Lijncontrole -Deelwaarnemingen: 30 memoriaalboekingen
	4x	Rapportage IC voortgang	x	x	x	x	
Hoog	WMO						
	1x	Startgesprek	x				
	Continue	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Lijncontrole -Deelwaarneming: 40 dossiers
	4x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Review bevindingen IC -Review financiële verantwoording zorgaanbieders (productieverantwoording, bestuursverklaring, controleverklaring)
	4x	Rapportage IC voortgang	x	x	x	x	
Hoog	Participatie						
	1x	Startgesprek	x				
	Continue	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Lijncontrole -Deelwaarneming: 60 dossiers
	4x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Review bevindingen IC -Review financiële verantwoording gemeenschappelijke regeling (bestuursverklaring, controleverklaring)
	4x	Rapportage IC voortgang	x	x	x	x	
Hoog	Jeugd (CJG uitbesteed)						
	1x	Beoordeling controlerapportage CJG				x	-Vooraf afstemmen controlewerkzaamheden bij CJG en gemeente Roermond -Review op de controleverantwoording CJG -Review op de interne controlewerkzaamheden gemeente Roermond

			2024				
Prioriteit	Bedrijfs-proces	Activiteiten	Q1	Q2	Q3	Q4	Specifieke interne controle werkzaamheden
Hoog	Single Information, Single Audit (SISA)						
	Continue	Overzicht SiSa regelingen en toewijzing afdelingen	x	x	x	x	
	1x	Deelwaarneming afhankelijk van de omvang van bestedingen				x	-Controlewerkzaamheden afhankelijk per regeling
	1x	Rapportage IC voortgang				x	
Hoog / midden	Inkoop en betalingen						
	1x	Startgesprek	x				
	Continue	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Lijncontrole -Deelwaarneming: 40 facturen
	4x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Review bevindingen IC -Onafhankelijke beperkte deelwaarnemingen
	4x	Rapportage IC voortgang	x	x	x	x	
Middel	Personeel en salarisadministratie						
	1x	Startgesprek	x				
	Continue	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Autorisaties HRM pakket, controle op tussenrekeningen, indienst en uitdienst, bruto-netto salaris, aansluiting standenregister, salarisbetaling BNG, WNT controle -Deelwaarneming: 30 mutaties
	4x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Review bevindingen IC -Onafhankelijke beperkte deelwaarneming
	4x	Rapportage IC voortgang	x	x	x	x	
Middel	Leerlingenvervoer (gemeente Peel en Maas uitbesteed)						
	1x	Beoordeling controlerapportage gemeente peel en maas				x	-Vooraf afstemmen controlewerkzaamheden gemeente Peel en Maas -Review op de controlewerkzaamheden gemeente Peel en Maas
Laag	Leges burgerzaken						
	1x	Startgesprek	x				
	Continue	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Lijncontrole -Tariefcontrole -Financiële aansluiting Gkas
	4x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden	x	x	x	x	-Review bevindingen IC
	4x	Rapportage IC voortgang	x	x	x	x	
Laag	Leges omgevingsvergunningen						
	1x	Startgesprek	x				
	1x	Uitvoeren interne controlewerkzaamheden		x			-Lijncontrole -Tariefcontrole -Deelwaarneming: 8 dossiers
	1x	Uitvoeren Verbijzonderde Interne Controlewerkzaamheden		x			-Review bevindingen IC
	1x	Rapportage IC voortgang		x			
n.v.t.	AVG, BIO, ENSIA, Wpg						
	1x	Startgesprek	x				
	Continue	Opstarten / implementeren interne controle werkzaamheden	x	x	x	x	-Opzetten interne controle werkzaamheden (opzet, bestaan, werking van de processen)
	4x	Eventuele rapportage IC voortgang	x	x	x	x	-Mogelijke bevindingen benoemen in IC voortgangsrapportages

